

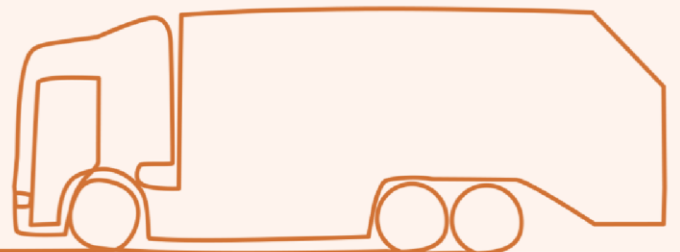
Nivå 3

**Arbete åter-
brukshantering**

Version 2.1

2024-10-29

Målgrupp

Arbete inom återbrukshantering riktar sig till individer som är nya inom branschen i syfte att strukturera och säkerställa lärandet. Medarbetare inom branschen ska också ses som en målgrupp i syfte att ge erkännande till befintligt kunnande eller för att identifiera eventuella kompetensutvecklingsbehov med mål att bredda kompetensen.

Nivå

Innehållet är på motsvarande SeQF nivå 3. Nivån sätts framför allt utifrån djupet på de kunskaper och färdigheter som behövs samt den självständighet i utförandet av arbetsuppgifterna som krävs. För SeQF-nivå 3 innebär det att individen har de kunskaper som krävs för att kunna utföra uppgifter inom ett specifikt område. Individen kan på egen hand välja, värdera, och använda information för att kunna utföra uppgifter, såväl på egen hand som i grupp, inom givna tidsramar. Individen kan också ta ansvar för sitt eget lärande, att uppgifter slutförs, samt att värdera egna och gemensamma resultat. Läs gärna mer om SeQF på Myndigheten för yrkeshögskolans hemsida: <https://www.myh.se/validering-ochseqf/seqf-sveriges-referensram-for-kvalifikationer>

Relevanssäkring

Kvalifikationen är uppbyggd i form av delkvalifikationer. Varje delkvalifikation beskriver vad en individ förväntas veta, förstå och kunna utföra inom ett specifikt område. Detta definieras i termer av kunskaper och färdigheter. Delkvalifikationernas innehåll, och därmed kvalifikationens helhet, har utvecklats genom en relevanssäkringsprocess som inkluderat workshops, intervjuer och ett avslutande samsynsmöte.

Under processens olika delar har, förutom branschföreträdare och yrkeskunniga, representanter från olika sektorer och organisationer, relevanta för kvalifikationens innehåll, deltagit i utformningen. Målet med processen är att säkerställa bred nationell förankring och acceptans av kvalifikationens innehåll.

Den senaste granskningen genomfördes 2024-10-29 med representanter från: Avfall Sverige AB, Borås Energi och Miljö AB, Effen Konsult, Kommunal, Mode 3 AB, NODAVA AB (Norra Dalarna Vatten och Avfall), NVOA (Nacka vatten och avfall AB), Nordiska Textilakademin (NTA), RAMBO (Regional avfallsanläggning i mellersta Bohuslän AB), Renova AB, Stiftelsen Göteborgs Kyrkliga Stadsmission, SYSAV - Sydskanes avfallsaktiebolag, Telge Återvinning AB, Transport, VafabMiljö Kommunalförbund, Wargön Innovation AB, samt Sobona AB.

Ansvarig organisation gör en årlig översyn av kvalifikationen. Vart fjärde år genomförs en ny relevanssäkringsprocess där en nationell panel ser över och godkänner innehållet. Panelen består av personer från relevanta organisationer och områden, till exempel:

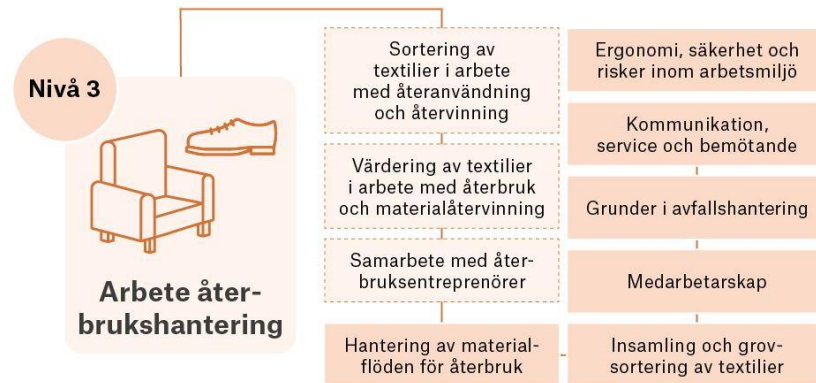
- Bransch
- Fackförbund
- Arbetsgivare
- Formell utbildning
- Icke formell utbildning
- Arbetsförmedling
- Forskningsinstitut
- Handledare/Bedömare
- Validander

Validering med OCN-metoden

Kunnandet inom *Arbete inom återbrukshantering* kan valideras i en formativ process där insamling av underlag för bedömning kan ske parallellt med lärande i olika former. Valideringsprocessen kan även ske summativt. Det innebär att befintliga kunskaper och färdigheter kontrolleras och granskas i form av exempelvis teoretiska kunskapsfrågor och observation av färdigheter. Oberoende av valideringsprocess, utförs bedömning av kunnande av godkända bedömare från branschen och som kvalitetssäkras genom OCN-metoden. OCN-metoden lever upp till de kvalitetskrav som finns beskrivna i kvalitetsmanualen för Sobonas branschvalideringsmodell. Resultat av valideringen kan resultera i ett kompetensintyg för uppnådda moduler.

Innehåll

Nedan beskrivs vilka kunskaper respektive färdigheter som omfattas inom *Arbete inom återbrukshandling*. De har samlats i nio delkvalifikationer för att underlätta läsandet. De tre ljusare delkvalifikationerna skapar möjligheter för progression inom branschen genom tillval.

Bilden visar de delkvalifikationer som ingår i kompetensstandard för området.

Grunder i avfallshandling

Nivå 3

Kunskap

Individen ska kunna:

- Beskriva syfte och vision med svensk avfallshandling och vilken lag som reglerar det.
- Beskriva verksamhetens styrning och ansvarsfördelning på nationell, kommunal och individuell nivå.
- Förklara avfallstrappans syfte och fem steg, samt hur den påverkar den dagliga verksamheten.
- Redogöra för vad som menas med avfall, ge exempel på olika avfallsslag och material samt hur de ska hanteras.

Färdighet

Individen ska kunna:

- Tillämpa grundläggande terminologin inom avfallshandling och söka efter vidare information vid behov.
- Informera kunder om bakgrund och regler för avfallshandling och återvinning, samt vägleda dem rätt.

Hantering av materialflöden för återbruk

Nivå 3

Kunskap

Individen ska kunna:

- Förklara syftet med återbruk och vilka faktorer som påverkar om det är möjligt eller inte.
- Förklara hur kunskap om återanvändning och återvinning kan påverka kunders sätt att sortera.
- Redogöra för olika typer av fraktioner inom återbruk.
- Redogöra för rutiner gällande mottagande och hantering av återbruksfraktioner.
- Förklara skillnaden mellan återanvändning och återvinning.

Färdighet

Individen ska kunna:

- Använda gällande guider för att inhämta information kopplat mot sortering och hantering av återbruksfraktioner.

- Ta emot och hantera inlämnade återbruksfraktioner utifrån gällande riktlinjer och riskbedömning.
- Upprätthålla ordning och reda bland återbruksfraktioner och på arbetsplatsen.
- Informera och vägleda kunder på ett proaktivt sätt utifrån gällande föreskrifter och rutiner.
- Informera kunder om vad som händer i nästa led.
- Dokumentera och rapportera enligt befintliga rutiner.

Insamling och grovsortering av textilier

Nivå 3

Kunskap

Individen ska kunna:

- Ge exempel på olika typer av textilier som ingår i kommunens ansvar att samla in.
- Ge exempel på miljöfarliga textilier och hur dessa ska hanteras.
- Redogöra för verksamhetens riktlinjer för insamling och grovsortering av textilier.

Färdighet

Individen ska kunna:

- Samla in och grovsortera textilier utifrån riktlinjer och sorteringslistor.
- Följa riktlinjer för hantering av insamlade textilier, för att undvika att dessa utsätts för fukt, nederbörd eller annat som påverkar materialets möjlighet att återanvändas eller återvinnas.
- Informera och vägleda kunder på ett proaktivt sätt utifrån sorteringsrutiner och riktlinjer.

Sortering av textilier i arbete med återanvändning och återvinning

Nivå 3 (Tillvalsmodul)

Kunskap

Individen ska kunna:

- Redogöra för verksamhetens riktlinjer och rutiner för sortering av textilier.
- Ge exempel på hur olika typer av produktkategorier sorteras.

Färdighet

Individen ska kunna:

- Sortera textilier utifrån sorteringslistor och instruktioner.

Värdering av textilier i arbete med återbruk och materialåtervinning

Nivå 4 (Tillvalsmodul)

Kunskap

Individen ska kunna:

- Redogöra för hur produktens skick påverkar möjligheten för återbruk.
- Ge exempel på textiliers olika fibertyper, materialtyper och produkttyper.
- Beskriva hur marknad, trend och säsong påverkar urvalet av textilier för återbruk.

Färdighet

Individen ska kunna:

- Bedöma om det går att återbruka produkter i befintligt skick eller om det finns ett värde av reparation.

- Bedöma produkters möjlighet att sorteras för materialåtervinning utifrån fiberinnehåll, materialtyp och produkttyp.
- Informera kunder om riktlinjer för återbruk och återvinning av textilier.

Samarbete med återbruksentreprenörer

Nivå 3 (Tillvalsmodul)

Kunskap

Individen ska kunna:

- Förklara vad avtal med återbruksentreprenörer syftar till och innebär.
- Redogöra för syfte med sorteringslista och rutiner gällande lagring och paketering inför leverans.

Färdighet

Individen ska kunna:

- Förbereda och säkerställa leverans enligt avtal och arbetsplatsens rutiner.
- Framställa dokument och rapporter enligt befintliga rutiner.

Medarbetarskap*

Nivå 3

Kunskap

Individen ska kunna:

- Reflektera över sin roll och ansvar som medarbetare i förhållande till kollegor, ledning och kunder.
- Reflektera över hur samarbete mellan kollegor kan stärka en grupp och organisation.

Färdighet

Individen ska kunna:

- Följa regler för arbetstider, närvaro och frånvaro
- Planera, genomföra och utvärdera egna arbetsuppgifter.
- Identifiera egna styrkor och utvecklingsmöjligheter som del i en arbetsgrupp.
- Ta initiativ och bidra med egna lösningsförslag inom egna befogenheter.
- Skilja på det privata och det professionella i sitt uppdrag.
- Ta egna initiativ till lärande och utveckling.

Kommunikation, service och bemötande*

Nivå 3

Kunskap

Individen ska kunna:

- Beskriva olika typer av kommunikation och vikten av anpassning utifrån situation och målgrupp.
- Förklara begreppet och betydelsen av icke-verbal kommunikation.
- Förklara skillnaden mellan privat, personligt och professionellt ur ett bemötandeperspektiv.
- Beskriva sambandet mellan god kunskap om arbetsplatsens varor/tjänster och leverans av god service.
- Beskriva innebörd och betydelse av god service och gott kundbemötande. Ge exempel på hur konfliktsituationer kan hanteras utifrån ett professionellt perspektiv.

Färdighet

Individen ska kunna:

- Anpassa kommunikation utifrån situation och/eller målgrupp.
- Säkerställa samsyn med kund och återkoppla i tid enligt överenskommelse.
- Tillämpa god service, bemötande och förhållningssätt utifrån arbetsplatsens styrdokument.
- Uppträda professionellt och med respekt i mötet med andra människor.
- Hantera stressiga situationer med bibehållet fokus på god service.

Ergonomi, säkerhet och risker inom arbetsmiljö*

Nivå 3

Kunskap

Individen ska kunna:

- Redogöra för begreppet ergonomi ur ett fysiskt, organisatoriskt och socialt perspektiv.
- Förklara varför det är viktigt att arbeta ur ett ergonomiskt perspektiv.
- Redogöra för betydelsen av, och syftet med, återhämtning och friskvård för det allmänna välbefinnandet.
- Resonera kring ansvar och samverkan för arbetsmiljön på arbetsplatsen.
- Redogöra för arbetsplatsens säkerhetsrutiner och skyddsutrustning vid händelse av tillbud, olyckor och brand.
- Redogöra för arbetsplatsens rutiner och rapportering vid situationer kring hot och våld.
- Beskriva hur man kan förebygga risker om hot och våld.

Färdighet

Individen ska kunna:

- Arbeta förebyggande för att uppnå en balanserad fysisk, organisatorisk och social arbetsbelastning.
- Utföra arbetsmoment ur ett ergonomiskt perspektiv och med hänsyn tagen till det personliga välbefinnandet.

* Relevanssäkrade moduler som ingår i Nordiskt Valideringsforums Kompetenser för arbetslivet